

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VII. Soluuntur argumenta petita ex testimoniis veterum Patrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

Obiicit SECUNDO idem Calvinus ibidem §. 4. hæc loca Testamenti novi, 2. Petri 2. quemadmodum fuerunt in populo veteri Pseudopropheta, sic & inter vos erunt falsi Doctores, sectas perditionis insinuantes. Actor. 20. Scio quod post discessum meum intrabunt in vos lupi rapaces non parcētes gregi, & ex vobis ipsis erunt, qui loquentur peruersa, & abducant discipulos post se. Matth. 24. Et multi Pseudopropheta surgent, & seducent multos.

At sanè mirum est, si Calvinus, dum hæc proponeret, non ad se ipse oculos reflectebat, ac dicebat: Quid si ego ipse vnus sum de numero horum infelicium Pseudoprophetarum? clarissimè enim Christus, Petrus, ac Paulus describunt hæreticos sub nomine falsorum Prophetarum, qui repugnantes doctrinæ, quæ per Episcopos ordinaria successione in Ecclesia præsidentes conseruatur, sectas non metuunt introducere, vt abducant discipulos post se, & faciant sibi nomen in terra, vt alij Lutherani, alij Calvinistæ nominētur. Tantum verò abest, vt de Conciliis Episcoporum intelligi debeant ea loca, quæ monent, vt à falsis Prophetis caueamus, vt potius ea de causa ordinaria Concilia fiant, vt falsi Prophetæ detegantur, & confutentur, & tanquam lupi rapaces ab ouili Christi procul arceantur.

CAPVT VII.

Soluuntur argumenta petita ex testimoniis veterum Patrum.

REFERVNT secundo loco Patrum testimonia. ac primùm Calvinus adducit in medium S. Gregorium NAZIANZENVM, qui in epistola ad Procopium ita loquitur: Ego, si vera scribere oportet, ita animo affectus sum, vt omnia Episcoporum Concilia fugiam, quoniam nullius Concilij finem laetum, faustumq; vidi, nec quod depulsionem malorum potius, quam accessionem, & incrementum habuerit.

RESPONDEO, non negat Nazianzenus legitima Concilia certam fidem facere, sed queritur suo tempore nullum Concilium fieri potuisse omni ex parte legitimum. id quod

verissimum est. Nam Gregorij ætas incidit in tempus medium inter Concilium primum, & secundum generale, quo tempore plurima facta sunt Concilia, quæ propter multitudinem Episcoporum hæreticis fauentium infaustum exitum habuerunt, qualia fuerunt Seleuciense, Tirense, Ariminense, Mediolanense, Syrmienense, &c. Cùm ergo suo tempore tot vidisset mala Concilia, & nullum bonum, & tamen vocaretur à Procopio nomine Imperatoris ad Concilium quoddam, duas excusationes adhibuit: Vnam, quòd desperaret se legitimum Concilium eo tempore visurum: Alteram, eamque præcipuam, quòd morbo grauisimo detineretur, vt quotidie putaret se moriturum. Confirmatur hæc solutio ex Basilio, qui eodem tempore floruit, id est, post primum Concilium, & ante secundum. Et scribens in epist. 52. ad Athanasium, dicit, videri sibi impossibile, vt eo tempore fieret legitimum Concilium, & ideo oportere scribere Romanum Pontificem, vt ipse sua auctoritate irritaret auctoritatem Concilij Ariminensis.

Denique, quid senserit Gregorius de legitimis Conciliis perspicuum est, tum ex eius sententiis supra citatis, tum etiam ex eo quod ad eò strenuus prædicator fuit Nicæni Concilij, vt templum, in quo ipse Constantinopoli concionabatur, *ἀνάστασις*, id est, resurrectio vocatum sit, quia ibi resurrexerit opera Gregorij fides Nicæna, per Arianos antea quodammodo extincta, vt refert historia Tripartita lib. 9. cap. 9. tum denique, quia postea interfuit ipse Concilio secundo generali, vt patet ex subscriptione, & ex oratione, quam habuit ad C. L. Patres.

ALTERVM testimonium est AUGUSTINI, qui lib. 3. contra Maximinum, cap. 14. ait: *Nec ego Nicænum, nec tu debetis Ariminense, tanquàm præiudicaturus proferre Concilium, nec ego huius auctoritate, nec tu illius detineris, &c.*

RESPONDEO, Augustinum non velle dicere, non teneri vlllo modo Maximinum auctoritate Concilij Nicæni, sed nõ teneri in illa disputatione, quia Augustinus id promittebatur quia enim Maximinus obieciebat Nicæno Concilio Concilium Ariminense, & Augustino non videbatur operæ pretium tunc tempus consumere in ostendèdo Concilium Nicænum fuisse legitimum, & Ariminense illegitimum, cùm haberet

haberet meliora argumenta ex Scripturis, ait; nunc nec ego huius, nec tu illius auctoritate teneris, id est, nolo nunc teneri Conciliorum auctoritatibus; omittamus Concilia, ad Scripturas veniamus. Quod autem Augustinus alioqui putauerit, Concilium Nicænum summæ fuisse auctoritatis, & oportuisse omnes illi acquiescere, patet ex verbis præcedentibus, ubi sic ait: *Hoc est illud homousion, quod in Concilio Nicæno aduersus hæreticos Arianos à Catholicis Patribus veritatis auctoritate, & auctoritatis veritate firmatum est, &c.* Quid enim est veritas auctoritatis, nisi vera & certa auctoritas?

ALIVD testimonium proferunt ex li. 2. de Baptismo, cap. 3. ubi Augustinus dicit, Concilia plenaria priora à posterioribus emendari: nec dici potest, eum loqui de plenariis improprie, id est, nationalibus; nam paulò antè dixerat, Concilia regionalia, & prouincialia debere cedere plenariis, & tunc subdit, inter ipsa plenaria, priora à posterioribus emendari. Hic exultat HERMANNVS lib. 3. cap. 16. Prolegom. *Si enim, inquit, priora illa antiquissima, emendatione indigent, quot erroribus scatebunt ista recentiora?*

Respondeo PRIMO, fortè loqui Augustinũ de Conciliis illegitimis, quæ per posteriora legitima emendantur, ut accidit Concilio Ephesino II. quod in Chalcedonensi emendatum est. SECUNDO dico, si de legitimis loquatur, agere eum de quæstionibus facti, non iuris. in qualibus quæstionibus non dubium est, Concilium errare posse; & certè Augustinus videtur de eiusmodi quæstionibus agere; nam præcipua quæstio Catholicorum cum Donatistis erat de Cæciliano, librosne sacros tradidisset hostibus fidei, an non? Potest etiam TERTIO dici, si contendat aduersarij eum loqui de vniuersalibus quæstionibus, Concilia priora emendari per posteriora, quoad præcepta morum, non quoad dogmata fidei; præcepta enim mutantur iuxta temporum, locorum, & personarum mutationes, & illæ mutationes dicuntur emendationes, non quòd res mala esset eo tempore, quo est instituta, sed quòd mala esse cœperit mutatis circumstantiis. Vtraque solutio satis confirmatur ex verbis Augustini, qui dicit tunc emendari Concilia, quando experimèto aliquo aperitur, quod clausum erat. Experimento enim aperiuntur quæ-

stiones de facto, vel de moribus, non quæstiones iuris vniuersales.

F. TERTIO, profert Calvinus Leonem, qui epist. 53. ad Anatholium, & 54. ad Martianum, & 55. ad Pulcheriam, agnoscit Chalcedonensem Synodum legitimam fuisse, & tamen non dubitat ei attribuere ambitionem, & inconsultam temeritatem, ergo putabat legitimum Concilium posse errare.

RESPONDEO, Concilium legitimum posse errare in his quæ non legitime agit, & de facto errasse, quando ab Apostolica sede reprobatur; tale est id, de quo reprehenditur Concilium Chalcedonense à Leone. Ut enim patet ex vltima constitutione eiusdem Concilij, & ex epist. 61. eiusdem Leonis, quæ est ad Concilium Chalcedonense, decretum illud, quo antepositur Episcopus Constantinopolitanus Alexandrino, & Antiocheno, factum est absentibus Legatis Romanæ sedis non sine fraude, & à Leone improbatum fuit, quia contrarium erat Nicæni Concilij constitutioni.

Ad hæc addit HERMANNVS lib. 3. ca. 13. Prolegomenorum, Isidorus, qui apud Gratianum d. 50. can. Domino facto, asserit, cum Concilia inter se dissentiunt, standum est antiquioribus, magisque probatis; quæ regula contrariatur regulæ B. Augustini, qui posteriora Concilia anteponebat prioribus, & præterea ex ea colligitur, Concilia inter se quando pugnare, & proinde aliqua eorum errare. RESPONDEO, Isidorus loquitur de Conciliis, quorum non est certa auctoritas, quæ videlicet non sunt à Pontifice expresse confirmata, quæ Concilia inter se pugnare posse, & errare, non negamus. neque pugnat Isidorus cum Augustino; nam Isidorus loquitur de fidei doctrina, Augustinus de quæstionibus facti, vel morum præceptis.

Lutherus,
LUTHERVS in libro de Conciliis pag. 54. probat Concilia inter se pugnare, ex titulo decreti Gratiani, concordantiarum discordantiarum. RESPONDEO, loquitur de discordantiis apparentibus, non veris; nam si veræ essent, concordari non possent.

Addunt quidam alij vltimò Gratianum, qui d. 18. can. 1. dicit, Concilia Episcopalia esse inualida ad definiendū, & constituendum, non autem ad corrigendum. RESPONDEO, vocat Episcopalia Concilia Gratianus, non quælibet Concilia

sed tantum provincialia; illa enim proprie sunt Episcopalia, in quibus soli Episcopi, non Archiepiscopi, aut Patriarchæ conveniunt: ista autem Concilia ordinariè non instituuntur ad dogmata fidei constituenda; id enim proprium est generalium Conciliorum, sed tantum ad restituendam disciplinam Ecclesiasticam, & mores corrigendos. Itaque ex se, & ordinariè invalida sunt ad constituenda dogmata fidei, si tamen aliqua urgente necessitate definiant aliquid de fide, & eorum decretum à sede Apostolica approbetur, nihil obstat, quod minus valida esse possint.

CAP V T VIII.

Soluuntur argumenta ex Conciliorum erratis.

NUMERANT denique aduersarij errores Conciliorum, & præcipue HERMANNVS lib. 3. ca. 15. & 16. Prolegomenorum, & liber Protestantium, *liber protestanti-
nus* qui inscribitur: *Causse cur electores, &c.* Sed è maximo numero errorum, solum tertia pars eget aliqua discussione. Trium enim generum errores in Conciliis aduersarij obseruarunt. Quosdam errores veros & crassos, sed Conciliorum illegitimos & à Pontificibus reprobatorum, ut Ariminensis, Seleuciensis, Ephesini II. quos frustra enumerat, cum nihil faciant contra nos. Vide quæ diximus de Conciliis reprobatis lib. 1. cap. 7. & 8.

Alios deinde errores non veros, sed fictos Conciliorum legitimos, & probatorum; omnia enim quæ ipsi non probant, vocant errores. Hoc modo dicunt errasse Concilium Chalcedonense, in quo sanctimonialia prohibentur vorum continentia violare, & Concilium Carthaginense V. in quo statuitur, ne altaria erigantur sine reliquiis Martyrum. sed dum hæc dicunt, assumunt quod probandum erat.

Alios denique errores obseruant in veris, legitimisque Conciliis, qui reuera speciem aliquam erroris habere videntur, id est, eiusmodi sententias videntur continere, quæ & nostro & illorum consensu iudicantur erroneæ, atque hos duntaxat examinare, & diluere debemus.

PRIMO loco Calvinus adducit Concilium CD. Prophetarum,